Haarlem

Collegebesluit

Onderwerp: Bijstelling beleid huishoudelijke Ondersteuning Wmo
BBV nr: 2016/378567

1. Inleiding

Naar aanleiding van gerechtelijke uitspraken, een initiatiefvoorstel van de CDA-fractie en signalen over de uitvoeringspraktijk is voor het reces in de commissie Samenleving en in de gemeenteraad uitvoerig gesproken over (de uitvoering van) het beleid huishoudelijke ondersteuning[1]. Door het college zijn hiervoor een plan van aanpak (2016/208948) en een positionpaper (2016/286332) ingebracht. Bij de behandeling van de Kadernota 2016 zijn verschillende moties aangenomen door de raad. Over de uitvoering van de moties 10 en 41 (heronderzoeken bestaande cliënten) is de commissie Samenleving inmiddels per brief geïnformeerd (2016/398427). Verzocht wordt deze moties hiermee af te doen.

Uitkomst is dat het beleid huishoudelijke ondersteuning wordt bijgesteld. De belangrijkste wijzigingen zijn:

1. De gemeente gaat het ondersteuningsplan huishoudelijke ondersteuning zelf opstellen op basis van de voormalige CIZ-normering.
2. De tijdsbesteding van de huishoudelijke ondersteuning (uren) wordt in het ondersteuningsplan vermeld.
3. Aanbieders worden betaald voor de geleverde ondersteuning (in tijd) en niet voor een vast bedrag per cliënt (periodetarief).

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. het beleid huishoudelijke ondersteuning bij te stellen op de hierna volgende onderdelen;
2. het ondersteuningsplan huishoudelijke ondersteuning zelf op te stellen op basis van de voormalige CIZ-normering;
3. de tijdsbesteding van de huishoudelijke ondersteuning (uren) in het ondersteuningsplan te vermelden;
4. de bekostigingssystematiek voor huishoudelijke ondersteuning in de lopende contracten met de aanbieders te wijzigen van het periodetarief naar de betaling voor de geleverde ondersteuning in tijd.
5. Het financiële nadeel van dit besluit kan oplopen tot een bedrag tussen de 1,5 en 2 miljoen euro; de uitgaven blijven passen binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor huishoudelijke ondersteuning.
6. Betrokken aanbieders worden na besluitvorming geïnformeerd door middel van een email.
7. Het college stuurt het voorstel ter informatie naar de Commissie Samenleving.

---

[1] Zoals vastgelegd in de nota's Uitwerking lichtste vorm van de hulp bij het huishouden (2014/168101) en Raadsbesluit beleidskaders Zorg voor Jeugd, Awbz, Participatiewet en Wmo (2013/469125) en de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning en de Uitvoeringsregels Maatwerkvoorzieningen Wmo.

3. Beoogd resultaat

Een uitvoeringspraktijk huishoudelijke ondersteuning die voldoet aan wet- en regelgeving en de actuele jurisprudentie, en er voor zorgt dat burgers de huishoudelijke ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

4. Argumenten

Gemeentelijk ondersteuningsplan in uren
Met het opstellen van de ondersteuningsplannen door de gemeente wordt beoogd een grotere objectiviteit en onafhankelijkheid te waarborgen. Tevens wordt de verhouding tussen gemeente, aanbieder en burger duidelijker, waardoor conflictsituaties zich naar verwachting minder zullen voordoen. Door vermelding van de tijdsbesteding in de ondersteuningsplannen vervalt de neerwaartse druk op de omvang van de te leveren huishoudelijke ondersteuning.

Bekostiging van tijdsbesteding
Als de gemeente het ondersteuningsplan opstelt en de uren van de huishoudelijke ondersteuning bepaalt, is het voor de aanbieders niet meer mogelijk om met het periodetarief te middelen over de cliënten. Daarom wordt er nu voor gekozen de feitelijk geleverde uren te vergoeden volgens het door de aanbieders opgegeven uurtarief voor 2016. Voor 2017 dienen de aanbieders contractueel voor 1 oktober hun tarievenvoorstel in te dienen.

Aanpassen lopende contracten en verlenging 2017
Met de aanbieders zijn de gevolgen van deze wijzigingen voor de lopende contracten besproken. We maken gebruik van de mogelijkheid die de Aanbestedingswet biedt (onvoorziene omstandigheden) om de afspraken met hen aan te passen. Voorts heeft het college op 15 maart 2016 besloten om de contracten met alle Wmo aanbieders te verlengen voor het jaar 2017 (2016/95818). Voor de aanbieders van Huishoudelijke Ondersteuning was een ‘mits’ toegevoegd. Deze ‘mits’ is voor geen van de aanbieders van toepassing, waarmee deze overeenkomsten zijn verlengd voor het jaar 2017.

5. Risico’s en kanttekeningen

Toename kosten
Als gevolg van het wijzigen van de bekostigingssystematiek vervalt de neerwaartse druk op de omvang van de te leveren huishoudelijke ondersteuning. Hierdoor ontstaat een aanzienlijk risico op een stijging van de kosten van de huishoudelijke ondersteuning. Verwachting is dat dit risico kan oplopen tot een bedrag tussen de 1,5 en 2 miljoen euro (een toename van 20-25%).

Transformatiedoelen blijven van toepassing
Ondanks het feit dat in de nieuwe werkwijze door de gemeente uren worden vastgesteld op basis van de voormalige CIZ-normering, zal nog steeds gekeken worden naar de eigen mogelijkheden van de burger en zijn of haar netwerk, en naar alternatieve vormen van ondersteuning in de basisinfrastructuur. Het is daarom niet vanzelfsprekend dat altijd evenveel uren worden toegekend als vóór 2015. Vooral bij de aangekondigde heronderzoeken bij bestaande cliënten kan dit leiden tot bezwaarschriften.

Geen eenduidigheid meer in de regio
De huishoudelijke ondersteuning is voor 2015 en 2016 samen met de andere gemeenten in Zuid-Kennemerland op eenduidige wijze ingekocht. Als gevolg van de rechterlijke uitspraken zijn of worden ook in de andere gemeenten in de regio maatregelen genomen. De maatregelen in Heemstede, Bloemendaal en Haarlemmerliede wijken echter af van die in Haarlem (in Zandvoort moet besluitvorming nog plaats vinden).

6. Uitvoering
De gewijzigde bekostigingssystematiek voor Huishoudelijke Ondersteuning wordt direct na dit besluit ingezet. Daarnaast worden de uitvoeringsregels aangepast en worden er addenda toegevoegd aan de contracten. Alle 3.500 burgers die huishoudelijke ondersteuning ontvangen krijgen in september 2016 een brief met de aankondiging van een nieuw (breed) onderzoek. Aanbieders zijn al in de gelegenheid gesteld lijsten aan te leveren van burgers die het eerst moeten worden bezocht. Urgente zaken worden direct opgepakt.

Het college zal de gevolgen van de bijstelling van het beleid nauwlettend volgen.

7. Bijlagen
Geen.

Het college van burgemeester en wethouders,

de loco-secretaris	de loco-burgemeester
drs R.J.A. van Noort	drs C-Y Sikkema